

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2017CC859
Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1578

datum uitspraak 15/11/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoekster,

bijgestaan door: mr. R.G.P. Voragen, advocaat te Heerlen,

te voldoen door:

die Kongregation der Schwestern von armen Kinde Jesus
Generalat Congregatie,

gevestigd te Aachen (Duitsland),

bijgestaan door: mr. J.J.M. Goumans, advocaat te Maastricht,

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 4 juni 2017, tezamen met

- het advies van de Klachtencommissie d.d. 29 juli 2016 met zaaknummer 2015W1578, waarin het gestelde seksueel misbruik gedeeltelijk gegrond is verklaard, alsmede
- het advies van de Klachtencommissie d.d. 21 november 2016 met zaaknummer 2015W1578, waarin het overige gestelde seksueel misbruik gegrond is verklaard.

Ook is ter griffie ontvangen de brief d.d. 5 december 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring uit de onder a. en b. vermelde adviezen over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 13 juni 2017 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade.

Namens verzoekster heeft mr. Voragen de vermogensschade van verzoekster schriftelijk nader onderbouwd bij mailbericht (met bijlagen) van 12 september 2017. Mr. Goumans heeft namens verweerder inhoudelijk gereageerd bij brief van 16 oktober 2017.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar onder 1. a en b genoemde adviezen zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in deze twee adviezen van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster is op zeer jonge leeftijd door de Kinderbescherming in [instelling] te [plaats] geplaatst en heeft daar vele jaren verbleven. Wijlen [naam] (hierna te noemen: zuster [naam]) was daar toen werkzaam. Aannemelijk is geworden dat verzoekster door Zuster [naam] op de hiernavolgende wijze seksueel is misbruikt.

Gedurende een periode van twee jaar heeft zuster [naam] ongeveer drie keer per jaar met haar vinger de vagina van verzoekster binnengedrongen in het kader van het opnemen van de temperatuur. Verzoekster was bij aanvang van dit seksueel misbruik zeven jaar.

Voorts heeft zuster [naam] verzoekster op 14/15 jarige leeftijd met een washand tussen de benen gewassen en tevens is zij daarbij met een vinger in verzoeksters vagina gegaan. Ten slotte heeft zuster [naam] eenmalig de borsten van verzoekster betast. Verzoekster was toen 14 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht de twee adviezen van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1. a en b. In deze adviezen is de klacht van verzoekster gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van de genoemde adviezen van de Klachtencommissie.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval geen sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 4.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 13 juni 2017 is namens verzoekster bij mailbericht van 12 september 2017 door mr. Voragen de vermogensschade van verzoekster nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld. Verzoekster is door het seksueel misbruik in haar ontwikkeling beschadigd geraakt. Het heeft haar karaktervorming negatief beïnvloed. Zij lijdt aan een posttraumatisch stresssyndroom, kampt met depressieve gevoelens en boosheid, heeft moeite vertrouwen in anderen te stellen en is wars van fysieke aanrakingen. Zij is rond [jaar/jaar] langdurig opgenomen geweest in een psychiatrische instelling. Verzoeksters psychische klachten zijn terug te voeren op het seksueel misbruik dat haar in haar jeugd langdurig is aangedaan. Alhoewel verzoekster de [school] en een [opleiding] heeft afgerond en aanvankelijk heeft gewerkt, is zij uiteindelijk wegens haar psychische klachten ongeschikt geraakt voor de arbeidsmarkt. Zij heeft van [maand] [jaar] tot en met [maand] [jaar] (haar pensioengerechtigde leeftijd) aanspraak moeten maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Zij ontving uit dien hoofde in [jaar] een bedrag van circa €733,10 netto.

Indien zij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou zij niet zijn uitgevallen voor het arbeidsproces en niet zo'n dertig jaar lang afhankelijk zijn geweest van een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Integendeel, zij zou in dat geval jarenlang minstens het minimumloon hebben kunnen verdienen. De daardoor misgelopen inkomsten en pensioenopbouw bedragen, vermeerderd met een vergoeding voor smartengeld, meer dan de maximaal te adviseren uitkering.

Afgezien van de component vermogensschade, heeft het aangedane leed ook doorgewerkt in verzoeksters relaties met anderen en heeft het haar levensvreugde verminderd. Voorts is zij van oordeel dat het seksueel misbruik - gelet op de ernst en de frequentie ervan en gelet op haar kwetsbare positie ten tijde van het misbruik - dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'. Verzoekster maakt ook daarom aanspraak op de maximaal te adviseren vergoeding onder de Compensatieregeling.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 16 oktober 2017 gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld. Verweerder onderkent zonder meer dat verzoekster, zoals ook door de huisarts en de psycholoog is verklaard, onder het haar aangedane seksueel misbruik heeft geleden en nog steeds lijdt. Gelet op de aard en omvang van het onderhavige seksueel misbruik is een categorie-indeling in 'uitzonderlijk seksueel misbruik' echter niet passend, aldus verweerder.

De aard en omvang van het seksueel misbruik zijn wel aanleiding voor een indeling in categorie 4.

Wat betreft de gestelde vermogensschade is verweerder van oordeel dat een verband tussen het seksueel misbruik en verzoeksters achtergebleven scholing en loopbaan niet is gebleken. Evenmin zijn - afgezien van een bankafschrift met een WAO-betaling uit [jaar] - bewijsstukken overgelegd waaruit geleden inkomensschade valt af te leiden.

Mr. Goumans concludeert namens verweerder dat van substantiële vermogensschade die zonder gerede twijfel valt toe te rekenen aan het seksueel misbruik niet is gebleken, waardoor de conclusie moet zijn dat de verzoeksters aanvraag in categorie 4 ingedeeld dient te worden.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij - onder meer - een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoekster ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Verzoekster heeft de volgende stukken overgelegd te weten de brief d.d. 1 augustus 2017 met medische informatie van [naam] (haar huisarts), de brief d.d. 18 april 2017 van (GGZ-instelling) (opgesteld door psycholoog [naam]) gericht aan de huisarts, de brief van het UWV d.d. 18 april 2017, een bankafschrift uit 2003, het rapportageformulier d.d. 18 december 1980 van de Gemeenschappelijke Medische Dienst (GMD) en tot slot de verklaring d.d. 25 maart 2016 van [naam] (vriendin). Voorts beschikt de Compensatiecommissie over een kopie van het huisartsenjournaal (m.b.t. de jaren '80 en '81), dat in het kader van de procedure bij de Klachtencommissie is overgelegd alsmede over een email van huisarts [naam] aan mr. Vragen van 1 april 2016.

4.7 Uit de overgelegde stukken blijkt dat verzoeksters jeugd weinig veiligheid heeft gekend. Haar vader is in 1944 overleden en haar moeder 'verdween uit het zicht'. Zij heeft zodoende maar kort in gezinsverband kunnen opgroeien - een gezin dat in het medisch dossier als 'zwak sociaal' wordt omschreven - en is op zeer jonge leeftijd in het tehuis geplaatst alwaar zij vele jaren heeft verbleven. Verzoekster bewaart slechte herinneringen aan het verblijf in dit tehuis, aan de nonnen, aan het seksueel misbruik, maar ook aan de mishandelingen en vernederingen, zo blijkt uit de overgelegde medische informatie. Zij kampt met nachtmerries. Uit het door [GGZ-instelling] in 2017 uitgevoerde screenend testonderzoek (triage) blijkt dat zij vermoedelijk kampt met een posttraumatisch stresssyndroom en een depressieve stoornis. De huisarts vermeldt ook depressieve klachten, stress en hoofdpijnklachten. Verzoekster heeft een normale intelligentie en naar eigen zeggen de [school] afgerond en een [diploma] behaald waarna zij enkele jaren in die richting werkzaam is geweest. Zij heeft een pasgeboren baby tot haar grote verdriet helaas verloren. Ook heeft zij de nodige problemen gehad binnen haar (eerste) relatie. Voorts is in of rond [jaar] sprake geweest van een klinische psychiatrische opname, aldus nog steeds de medische informatie. Verzoekster is wegens psychische klachten volledig arbeidsongeschikt geweest en heeft van [datum] tot en met [datum] aanspraak moeten maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

4.8 De in deze procedure te beantwoorden vraag komt er in de kern op neer of zonder gerede twijfel aannemelijk is geworden dat verzoeksters leven - in de hypothetische situatie waarin het seksueel misbruik wordt weggedacht - gunstiger zou zijn verlopen dan nu het geval is geweest. Met andere woorden, zou zij in het scenario zonder seksueel misbruik niet zijn uitgevallen uit het arbeidsproces en niet jarenlang arbeidsongeschikt zijn geweest?

Die vraag kan de Compensatiecommissie niet, althans niet zonder gerede twijfel bevestigend beantwoorden. Voor de Compensatiecommissie is op basis van de medische informatie van de huisarts uit de jaren '80/'81 en uit 2017 en op basis van de brieven van het UWV en de GMD onmiskenbaar komen vast te staan dat verzoekster in haar leven geconfronteerd is geweest met ernstige psychische problemen en dat die de reden waren voor haar blijvende uitval uit het arbeidsproces. Niet is echter zonder gerede twijfel aannemelijk geworden dat het seksueel misbruik in een bepalende mate daarvan de onderliggende oorzaak is geweest. In de overgelegde stukken komen namelijk onvoldoende aanknopingspunten naar voren die aanleiding zijn voor de conclusie dat - het seksueel misbruik weggedacht - verzoeksters leven een geheel andere loop zou hebben gehad. Uit verzoeksters relaas en uit de overgelegde medische informatie rijst immers het beeld dat niet zozeer het seksueel misbruik maar de hierna te noemen factoren bepalend zijn geweest voor haar (karakter)vorming en het ontstaan van haar psychische klachten. De Compensatiecommissie wijst op de liefdeloze behandeling/opvoeding en de vernederingen en mishandelingen door de nonnen in het tehuis en het gemis van een liefdevolle thuissituatie.

De Compensatiecommissie is op grond van de Compensatieregeling echter alleen bevoegd te adviseren over vermogensschade indien dat zonder gerede twijfel is veroorzaakt door seksueel misbruik.

Evenmin is aannemelijk geworden dat zij in de hypothetische situatie zonder seksueel misbruik zonder gerede twijfel een hogere opleiding zou hebben gevolgd. Wat de reden is dat verzoekster de [opleiding] niet, maar de [opleiding] en de [school] wel heeft afgerond, is bij gebreke aan bewijsstukken voor de Compensatiecommissie niet te beoordelen.

Het beroep van verzoekster op uitspraak 2013CC293 gaat wegens inhoudelijke vergelijkbaarheid met haar situatie met name vanwege het verschillende schoolverloop in beide aanvragen niet op.

4.9 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot de conclusie is dat in dit geval niet geadviseerd kan worden om vermogensschade te vergoeden.

Uiteraard kan verzoekster wel aanspraak maken op de vergoeding in categorie 4 voor het leed dat haar door het seksueel misbruik is aangedaan en aan de herinneringen waarvan zij tot op heden lijdt. De Compensatiecommissie hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van de ernst en de duur van het verzoekster op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik terwijl zij zich destijds bovendien in een kwetsbare positie bevond.

4.10 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies aan verweerder om het vaststaande bedrag binnen categorie 4, te weten een bedrag van €25.000,- aan verzoekster te betalen. Aangezien verzoekster bij wijze van voorschot reeds een bedrag van €12.500,- heeft ontvangen dat gelet op artikel 4 van de Compensatieregeling daarop in mindering moet worden gebracht, resteert een te adviseren bedrag van €12.500,-.

4.11 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €8.628,81 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Krachtens artikel 22 van de Compensatieregeling komt bij een definitieve indeling in categorie 4 maximaal een bedrag van €1.500,- voor gemaakte kosten van rechtsbijstand in aanmerking.

De Compensatiecommissie acht gelet daarop ter zake van vergoeding van de redelijke kosten rechtsbijstand een bedrag van €1.500,- inclusief kantoorkosten en BTW passend.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat de nota haar bovenmatig hoog voorkomt. De nota heeft allereerst betrekking op werkzaamheden die zijn verricht ten behoeve van de procedure bij de Klachtencommissie, terwijl de Compensatieregeling alleen een (beperkte) vergoeding kent voor kosten van rechtsbijstand die zijn gemaakt voor de onderhavige Compensatieprocedure. Voorts worden in de nota een naar het oordeel van de Compensatiecommissie bovenmatig aantal uren voor studie jurisprudentie en studie dossier vermeld dat niet in verhouding staat met de juridische moeilijkheidsgraad van de in dit dossier te verrichten werkzaamheden.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 4 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoekster een bedrag van €12.500,-- te betalen (€25.000,-- verminderd met het bij wijze van voorschot reeds ontvangen bedrag van €12.500,--), alsmede
- aan de advocaat van verzoekster ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.500,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J. M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 15/11/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter